

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Sari Johanna Kemppainen	Telia Tunnistus	20.10.2025 11:39:55 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Asia: hallituksen esitys terveydenhuoltolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi (HE 118/2025 vp)

Keski-Suomen hyvinvointialueen asiantuntijalausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 21.10.2025

Hallitus esittää muutoksia terveydenhuoltolakiin, asevelvollisuuslakiin, naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annettuun lakiin, henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettuun lakiin sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin. Lisäksi lausuttavana on luonnoksia edellä mainittujen lakien nojalla annettaviksi asetuksiksi.

Keski-Suomen hyvinvointialue on aiemmin antanut hallituksen esityksestä lausuntonsa ja kiittää mahdollisuudesta antaa myös asiantuntijalausunto. Hyvinvointialue pitää esityksen sisältöä pääosin kannatettavana, mutta haluaa esittää vielä seuraavat huomiot lausuntonaan:

Sääntelyn keventämisestä

Hallituksen esityksen tavoitteena todetaan olevan koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä neuvolatoimintaa koskevan yksityiskohtaisen sääntelyn keventäminen. Jatkossa edellä mainittujen palveluiden sisällöstä säädettäisiin lain sijaan asetuksella. Hyvinvointialue pitää kannatettavana, että palveluiden sisällöstä ja esimerkiksi terveystarkastusten ajankohdasta säädettäisiin asetuksessa. Kuitenkaan nyt lausuttavana olevissa asetusluonnoksissa ei esitetä kevennyksiä eikä lisätä hyvinvointialueen omaa harkintavaltaa, vaan palvelut tulisi edelleen pääsääntöisesti järjestää kaikille kuhunkin ikäluokkaan kuuluville. Hyvinvointialue toivoo, että sillä olisi enemmän harkintavaltaa siinä, missä laajuudessa terveystarkastuksia toteutetaan. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä neuvolatoiminnan perusta on se, että koko ikäluokka tarkastetaan, mutta esimerkiksi lääkäriresurssia vaativien laajojen tarkastusten toteuttamisessa tulisi olla

nykyistä enemmän harkinnan mahdollisuutta. Hyvinvointialue pitäisi vaikuttavampana, että sen rajallisia resursseja pystyttäisiin kohdentamaan enemmän niihin, joilla on enemmän tuen tarvetta. Nyt ehdotetun mukaisesti tarkastusten määrä ei muuttuisi. Hyvinvointialueen näkökulmasta sääntelyn tason muuttaminen laista asetuksen tasolle ilman merkittäviä muutoksia sisältöön ei varsinaisesti ole sääntelyn keventämistä.

Ennakkotarkastusten yhdistäminen opiskelijoiden terveystarkastuksiin

Hyvinvointialue pitää kannatettavana esitystä, että nykyisin erillisenä tehtävät asevelvollisten ennakkotarkastukset tehtäisiin jatkossa osana 18 vuotta täyttävien opiskelijoiden terveystarkastusta. Hyvinvointialue toivoo tarkennuksia siihen, mahdollistaako esitetty muutos ennakkoterveystarkastusten rytmin muuttamisen, eli voidaanko näitä terveystarkastuksia tehdä joustavasti pitkin vuotta. Hyvinvointialueen toiminnan ja resurssien käytön näkökulmasta olisi järkevintä tehdä tarkastuksia tasaisesti koko luku- tai kalenterivuoden ajan. Tarkennusta kaivataan myös siihen, kuinka kauan palveluskelpoisuusluokan määrittäminen on voimassa.

Nykyisin asevelvollisten ennakkotarkastuksia on tehnyt varsin rajattu joukko terveydenhuollon ammattihenkilöitä, jotka ovat perehtyneet Puolustusvoimien käytäntöihin ja ohjeisiin. Jos tarkastus on ehdotetun mukaisesti tarkoitus tehdä jatkossa koko ikäluokalle eli myös ei-asevelvollisille ja jos tarkastuksia tehdään osana opiskeluterveydenhuoltoa, laajenee tarkastuksia tekevien joukko. Tämä aiheuttaa täydennyskoulutus- ja perehdytystarvetta sen varmistamiseksi, että palveluskelpoisuuden arviointi tehdään yhdenmukaisin kriteerein.

Esityksessä todetaan, että nykyisin Puolustusvoimien hyvinvointialueelle ennakkotarkastuksista ja muista kutsuntoihin liittyvästä työstä maksama korvaus siirrettäisiin sellaisenaan hyvinvointialueiden yleiskatteelliseen rahoitukseen. Keski-Suomen hyvinvointialue katsoo, että määrärahasiirto tulisi tehdä kohdennetusti kullekin hyvinvointialueelle eikä kokonaisuutena hyvinvointialueille jaettavana määrärahaan. Keski-Suomen hyvinvointialue on eri yhteyksissä toistuvasti esittänyt, että nykyinen rahoituksen jakomalli ei kohtelee hyvinvointialueita yhdenvertaisesti. Mikäli rahoituksen jakoperusteet eivät muutu eikä Puolustusvoimilta siirtyvää määrärahaa kohdenneta kullekin hyvinvointialueelle erikseen, on todennäköistä, että Keski-Suomen hyvinvointialueen tähän toimintaan käytettävissä oleva rahoitus tosiasiallisesti pienenee.

Sähköisestä terveystarkastuksesta

Hyvinvointialue pitää kannatettavana digitaalisten työkalujen käytön laajentamista. On tärkeää, että sähköinen terveystarkastus on integroitavissa nykyisiin hyvinvointialueiden digitaalisen asioinnin alustoihin (Keski-Suomessa käytössä on Bee

Healthy). Vaikka opiskeluhoollon sähköisen terveystarkastuksen kehittäminen ja ylläpidon kustannukset tulisivat ehdotuksen mukaisesti Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle, tulee uuden järjestelmän käyttöönotosta ja siihen liittyvästä koulutuksesta väistämättä kustannuksia myös hyvinvointialueelle. Todennäköisesti syntyy myös tietojärjestelmiin liittyviä kustannuksia. Nämä kustannukset tulee huomioida hyvinvointialueiden rahoituksessa täysimääräisesti.

Sari Kemppainen
hallintoylilääkäri
Keski-Suomen hyvinvointialue
sari.kemppainen1@hyvaks.fi
p. 050 469 9684